

Boxtel	: 2 december 2013	behandeld door	:	
ons kenmerk	: Z /	doorkiesnummer	:	
uw kenmerk	:	e-mailadres	:	
onderwerp	: Start aanpak verdroging natuurgebied Valkenhorst	bijlagen	:	2
		verzonden	:	3 december 2013

Geachte

Zoals u weet heeft Waterschap De Dommel in samenwerking met haar partners Brabants Landschap, Brabant Water en de gemeente Heeze-Leende een plan opgesteld om de verdroging van het gebied Valkenhorst aan te pakken. In deze brief leest u meer over de uitvoering van de maatregelen die op dinsdag 3 december van start zijn gegaan en bij wie u terecht kunt voor meer informatie.

Natte Natuurparel (NNP) Valkenhorst

In de provincie Noord-Brabant is veel natuur afhankelijk van grondwater. Om de natuurwaarden optimaal tot zijn recht te laten komen is de hoogte van dat grondwater belangrijk. Binnen het natuurgebied Groote Heide Leenderbos ligt het gebied Valkenhorst. Dit gebied is door de provincie aangewezen als een Natte Natuurparel. Natte Natuurparels zijn waterafhankelijke natuurgebieden in Brabant. De grondwaterstand is in Valkenhorst bijna overal te laag. Hierdoor is dit gebied verdroogd en kan de natuur niet optimaal tot ontwikkeling komen. Het gevolg is dat bijzondere plantensoorten plaats maken voor meer algemene en overal dezelfde soorten. Uiteindelijk verdwijnt met de oorspronkelijke begroeiing ook de variatie in diersoorten: de biodiversiteit neemt af. Waterschap de Dommel heeft de taak om dit verdrogingsprobleem aan te pakken.

Grondwaterpeil verhogen

Samen met onze partners: *gemeente Heeze-Leende, Brabants Landschap en Brabant Water* hebben we onderzocht welke maatregelen effectief kunnen zijn om het gebied te vernatten.

In dit gebied zijn er verschillende maatregelen die verdroging tegengaan:

1. *het afdammen van slootjes* in het natuurgebied, waardoor water langer in het gebied blijft en in de bodem kan zakken.
2. Het *afgraven* van een perceel. Daarmee zorgen we ervoor dat het verschil tussen de toekomstige grondwaterstand en de hoogte van het maaiveld kleiner wordt.
3. Het *kappen van voornamelijk (naald)bos*, om de verdamping van grondwater te verminderen. (Naald)bomen verdampen via hun 'bladeren' (naalden) het hele jaar door water, grondwater, dat ze via hun wortels uit de bodem opnemen.

Door het treffen van deze maatregelen houden we water in het gebied beter vast. De grondwaterstand in de omliggende percelen komt dan hoger te staan. Hierdoor kan waardevolle natuur die afhankelijk is van het grondwater zich (opnieuw) ontwikkelen. Waar bos gekapt wordt, zullen onder andere heidesoorten groeien die veel minder water verdampen.

De maatregelen worden in fases uitgevoerd (zie kaart in bijlage). Dit heeft vooral te maken met de flora en faunawetgeving.

Fase 1: uitgevoerd van 2 september tot 30 september

We zijn dit jaar gestart met een kleine maatregel: het verwijderen van de voedselrijke strooisellaag in het voormalig bosgebied vlakbij het Diepe en het Droge Meerven in de gemeente Heeze Leende. De werkzaamheden zijn gestart op 2 september en afgerond op 30 september. De werkzaamheden zijn mede door de gunstige weersomstandigheden voorspoedig verlopen.

Fase 2: start uitvoering: maandag 9 december

Maandag 9 december starten we met de tweede fase. In deze uitvoeringsfase treffen we de volgende maatregelen:

- het afgraven van een perceel van een voormalig landbouwperceel ten zuiden van het Greveschutven ;
- het afdammen van slootjes op 3 verschillende locaties door middel van 34 gronddammen;
- het plaatsen van een stuwte in de sloot tegenover "Boschzicht".

Naast bovenstaande maatregelen die de verdroging tegengaan, worden 2 nieuwe sloten gegraven die de vernatting op particuliere percelen voorkomen en wordt het pad tegenover de woningen aan de Eikenlaan opgeknapt.

Vanaf 3 december is de aannemer gestart met voorbereidende werkzaamheden, zoals verwijderen van begroeiing, maaien van watergangen en klepelen van de af te graven percelen. Vervolgens wordt gestart de graafwerkzaamheden.

Afgraven perceel

Ten zuiden van het Greveschutven ligt een voormalig landbouwperceel van 8 hectare dat wordt afgegraven. De bovenlaag van deze grond is te voedselrijk.

Het perceel wordt afgegraven met gemiddeld 40 centimeter. Een gedeelte van de vrijkomende grond wordt gebruikt voor het afdammen van slootjes. Het resterende deel van de grond wordt afgevoerd naar een locatie buiten het gebied Valkenhorst Groote Heide.

Omleidingsroute

Voor het transporteren van de grond die afgegraven wordt bij het perceel aan de Eikenlaan, wordt gebruik gemaakt van de Oude Baan. Om de veiligheid van de fietsers te waarborgen, wordt een omleidingsroute ingesteld. De woningen gelegen aan de Oude Baan en Grevenschutweg blijven bereikbaar. De Oude Baan wordt tijdelijk afgesloten voor fietsers, deze worden omgeleid via het fietspad langs de provinciale weg en het fietspad tegenover parkeerplaats Staatsbosbeheer. De omleiding staat ter plaatse aangegeven met borden. De afsluiting zal niet de gehele uitvoeringsperiode duren, maar de duur is wel afhankelijk van de weersomstandigheden. Actuele informatie over de uitvoering staat op www.dommel.nl/valkenhorst

Plaatsen stuwte

In één van de slootjes wordt in plaats van een gronddam een stuwte geplaatst. Het betreft hier de sloot aan de Eikenlaan tegenover "Boschzicht". Door het plaatsen van zo'n stuw kan de waterstand in deze sloot handmatig beheerd worden. De stuw staat het gehele jaar dicht waardoor het water wordt vastgehouden. Enkel wanneer de omliggende percelen gemaaid dienen te worden, wordt de stuw opgezet, hierdoor daalt de grondwaterstand en kunnen maaimachines de percelen maaien. Het maaien zal maximaal 2 maal per jaar plaatsvinden. Eenmaal in het voorjaar en eenmaal in het najaar.

Boskap

De werkzaamheden behorende bij fase 2 dienen begin maart 2014 te zijn afgerond. Voorafgaand en tijdens de uitvoeringsperiode van fase 2 is er door Brabants Landschap, Brabant Water en de gemeente Heeze-Leende bos gekapt als voorbereiding op fase 3.

Fase 3: planning zomer 2014

We hopen in juli 2014 nog te starten met de derde fase van dit herstelproject. In deze laatste fase wordt dan de overgebleven strooisellaag verwijderd op de gekapte bospercelen, zodat ook dit gebied omgevormd kan worden tot heidegebied.

Meer informatie

Wilt u nog extra uitleg over het herstel van natte natuurparel Valkenhorst dan kunt u bellen met ondergetekende van Waterschap De Dommel ()

Met vriendelijke groet,
Waterschap De Dommel

Projectleider